
Maturita má mít dvě úrovně

Maturita má mít dvě úrovně

Jsem pro maximální možnost volby - předmětů i náročnosti zkoušky, říká ředitel CERMATu Pavel Zelený

* LN Nová maturita měla být spuštěna v roce 2008. Poslanci ji ale odložili o další dva roky, údajně proto, že nebyla dost dobře připravena. Nyní jste byl jmenován novým ředitelem CERMAT, abyste si s novou maturitou nějak poradil. Čím v nové funkci začnete?

Prvním nutným krokem musí být změna modelu. Po šesti letech vášnivých diskusí se v roce 2004 dostala do zákona maturita, která je ve svých důsledcích k ničemu. Takže mým prvním úkolem je připravit a pomoci prosadit změnu, která učiní novou maturitu jednak užitečnou a jednak proveditelnou. Druhý krok, možná souběžný s tímto, je začít připravovat organizační a bezpečnostní systém maturit. Tam je zřetelně největší deficit v přípravě a bude to trvat více než dva roky, než budeme moci říct „hotovo“.

* LN Je možné srozumitelně vysvětlit, proč se nestihl původní termín 2008 a bylo nutné maturitu odkládat?

Bývalé vedení ministerstva prostě nevěnovalo přípravě reformy maturit dostatečnou pozornost. Exministryně Buzková sice prosadila maturity do zákona, ale zároveň věděla, že v roce 2008 bude v roli ministra za výsledek příprav zodpovídat někdo jiný. Všichni, kdo za přípravu zodpovídali, jednoduše podcenili technologickou stránku věci a zaměřili se spíše na obsahové problémy.

* LN Jste přesvědčen, že odklad byl správným řešením? Nebylo by rozumnější, a hlavně levnější vychytávat eventuální chyby až takřikajíc „za provozu“? Stejně vždycky nějaké zbudou.

Odklad byl v dané chvíli jediným možným řešením. Příprava organizačního a bezpečnostního systému trvá nejméně 26 měsíců a času byla čtvrtina. Jestli jsem ještě bez znalosti vnitřních poměrů naší firmy tvrdil, že je start nových maturit v roce 2008 absolutně nerealizovatelný, pak nyní po pár týdnech na CERMAT musím konstatovat, že mé tvrzení bylo správně na dvě stě procent. A jsou to půl na půl vnitřní a vnější problémy. Dobré ale je, že je na CERMAT z čeho vycházet.

* LN Jak tedy bude nová maturita vypadat?

Ta otázka je trochu předčasná, protože nejprve s návrhem změny musí vyslovit souhlas resort a následně pak poslanecká sněmovna. V průběhu posledních tří měsíců proběhla odborná diskuse, CERMAT nyní připravil s přihlédnutím k jejím výsledkům návrh, který se bude diskutovat na ministerstvu.

* LN Můžete alespoň naznačit hlavní směry, kterými se návrh ubírá?

Chcete-li provést nějakou závažnou změnu, potřebujete, aby byla motivační a užitečná. V tomto případě považuji za strategického spojence vysoké školy. Student zkrátka musí kromě větší pracnosti získat nějakou potenciální výhodu, a tou je úspora práce v rámci přijímacích řízení na vysokou školu. Nabízí se cesta dvouúrovňové maturity s maximem volitelnosti ze strany studenta.

* LN To znamená, že by student mohl volit například test z cizího jazyka v základní nebo pokročilejší úrovni?

Nejen z cizího jazyka.

* LN Jste pro to, aby matematika zůstala nepovinná? Nebo dáte na hlasy, které prosazují, aby z matematiky museli dělat zkoušku všichni maturanti?

Matematiku považuji za velmi důležitý maturitní předmět, nemyslím ale, že by z ní měli všichni maturovat povinně.

* LN Vraťme se k těm východiskům. Říkal jste, že je jich několik.

Na rozdíl od původní představy je také třeba dát výrazně více pravomocí a zároveň zodpovědnosti školám. Jedině tak bude možné, aby vývoj maturit držel krok s vývojem kurikulární reformy. Státní maturita tedy neznamená, že stát bude dělat vše a bude se pasovat do role „četníka“ nad školami. Naopak, musí to být nastaveno tak, aby existovala, slovy klasika, vyvážená dělba údelů mezi státem a školou.

* LN Co si pod tím máme konkrétně představit?

To, že za provedení a vyhodnocení písemných prací a ústních zkoušek bude odpovědná škola.

* LN Tedy například za eseje?

Ano.

* LN A kdo bude vyhodnocovat testy?

Ty je třeba hodnotit centrálně.

* LN Příprava státních maturit už přišla daňové poplatníky asi na 200 milionů. Ta suma se bude s odkladem ještě zvyšovat, že?

Příprava bude přirozeně drahá, a jinak to ani nejde. Zásadní však je, že rozhodující část nákladů bude kryta z prostředků evropských fondů, a nikoli z rozpočtu ministerstva školství.

* LN Budete dělat hodně personálních změn?

Jádro týmu chci výrazně obohatit. Musí dojít ke změně směru, stylu a rychlosti práce. V žádném případě nechci ale s vaničkou vylévat dítě. Navíc v CERMAT bylo za poslední roky odvedeno dost velmi dobré práce, o které se ví málo či která není vidět. Je rozhodně na čem stavět.

* LN Kromě vlastních maturit však CERMAT připravuje testy pro 5. a 9. třídy, jejichž ambice byly či ještě jsou nahradit přijímací řízení na střední školy. Jak se stavíte k této myšlence?

Pokud se mne ptáte, zda kromě maturit směřuje CERMAT k organizaci přijímacího řízení na střední školy, tak odpovím nikoli. Pokud se mne ptáte, zda je naším záměrem obohatit trh hodnotících nástrojů využitelných středními školami k přijímacímu řízení, rozhodně nebudu tak kategorický. V tomto smyslu se nechte překvapit. Jádrem práce naší firmy je však příprava reformy maturit.

* LN Společnost Scio tvrdí, že soukromá firma bude vždy efektivnější než státní. Souhlasíte s tím?

Obecně s tím souhlasím, soukromoprávní subjekt má obvykle vyšší míru motivace uspět než subjekt státní. Do funkce ředitele státní firmy však nastupuji s tím, že uděláme výjimku. Nejsem úředník, přicházím ze soukromého sektoru a dovedu si představit, že toho dosáhneme.

* LN Loni se na CERMAT snesla kritika kvůli nízké kvalitě testů pro deváté třídy. Co v tomto směru hodláte podniknout? Mohu děkovat chybám, že upozornily na velký problém. Mým cílem je vybudovat z CERMAT špičkovou, důvěryhodnou a profesionální instituci evropského formátu. Prostě podobné lapsy se nebudou opakovat, o tom není pochyb. Kromě jiného totiž devalvují kvalitní práci drtivé většiny týmu naší firmy.